

L:6 25/11/24 (M)
KMV-I

Exam Code: 111405

Paper Code: 5229

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise & Health)

Semester – V

Course Title: Soft Skills and Communication

Course Code: BVNL – 5101 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 40

Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 8 marks.

SECTION-A

1. What factors should be considered while attending a phone call?
2. What do you understand by email etiquettes? How should organisational guidelines be followed while writing email?

SECTION-B

3. What are the various barriers in communication and explain how can they be overcome?
4. Write a situational dialogue on the importance of eating a healthy and a balanced diet. You are a dietician.

SECTION-C

5. In what ways can body language improve the effectiveness of communication?
6. "Leaders are not born, they are made". In reference to this statement write a detailed note on the importance of Leadership and Communication.

SECTION-D

7. What are the basic forms of social media? How can social media be handled effectively?
8. Why is it important to communicate effectively? How does it increase productivity at workplace?

Exam Code: 111405
(20)

Paper Code: 5233

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition,
Exercise & Health) Semester-V**

Course Title: Internet Applications

Course Code: BVNM-5125

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 25

Note: Candidates are required to attempt 5 questions selecting at least one question from each section. Fifth question can be attempted from any section. All questions carry equal (5) marks.

Section A

1. Write a detailed note on DNS with suitable examples.
2. What is WWW? Discuss the working of World Wide Web (WWW).

Section B

3. Write down the steps to create new folder and forwarding e-mail.
4. Briefly explain the working of a search engine.

Section C

5. What are the various advantages of e-mail. Explain in detail.
6. Explain the various components of E-mail.

Section D

7. What is the importance of internet in today's life and How it works ?
8. What is Internet? What are the services offered by Internet?

Exam Code: 111405
(20)

Paper Code: 5230

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition,
Exercise & Health) Semester-V**

Course Title: Fundamentals of Dietetics

Course Code: BVNL-5282

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: There are 8 questions in four sections, students are required to attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

Section —A

1. Write short note on Indian Dietetic Association and its registration boards.
2. Explain the eligibility criteria for the membership of Indian dietetic Association.

Section —B

3. Explain the Principles in formulation of therapeutics diets in detail.
4. Explain the Obligations and Present Status of Dietician in India.

Section C

5. Explain the standards of hospital diet suitable for general and maternal condition.
6. Explain standard hospital diet suitable for general and specialty hospital.

Section-D

7. Write short note on the hospital dietary department and its role in patient care.
8. Explain the role of dietary department as health team member in patient care.

Punjabi version

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1. ਇੰਡੀਅਨ ਡਾਇਟੈਟਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡਾਂ 'ਤੇ ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3. ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਖੁਰਾਕਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

5. ਆਮ ਅਤੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਮਿਆਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਖੁਰਾਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

7. ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਖੁਰਾਕ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

Hindi version

ध्यान दें: चार खंडों में 8 प्रश्न हैं, छात्रों का प्रत्येक खंड से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल मिलाकर पांच प्रश्नों का प्रयास करना होगा। पांचवें प्रश्न को किसी भी अनुभाग से हल किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 16 अंक का है।

भाग—ए

1. इंडियन डायटेटिक एसोसिएशन और उसके पंजीकरण बोर्डों पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखें।
2. इंडियन डायटेटिक एसोसिएशन की सदस्यता के लिए पात्रता मानदंड स्पष्ट करें।

भाग—बी

3. चिकित्सीय आहार के निर्माण के सिद्धांतों को विस्तार से समझाएं।
4. भारत में आहार विशेषज्ञ के दायित्व और वर्तमान स्थिति की व्याख्या करें।

भाग—सी

5. सामान्य और मातृ स्थिति के लिए उपयुक्त अस्पताल आहार के मानकों की व्याख्या करें।

6. सामान्य और विशिष्ट अस्पताल के लिए उपयुक्त मानक अस्पताल आहार की व्याख्या करें।

भाग—डी

7. अस्पताल के आहार विभाग और रोगी देखभाल में इसकी भूमिका पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखें।
8. रोगी देखभाल में स्वास्थ्य टीम के सदस्य के रूप में आहार विभाग की भूमिका स्पष्ट करें।

Lib - 03-12-24 K.M.V I (MoR)

Exam Code: 111405

Paper Code: 5231

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise
and Health) Semester - V**

Course Title: Duty Manager

Course Code: BVNL-5283 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 80

Note: Attempt five questions in all, selecting atleast one question from each section. Fifth question may be attempted from any section. Each question carries 16 marks.

SECTION - A

1. a) Define PRIMARY HEALTH CARE. Explain principles of primary health care with examples. (8)

b) Describe the REFERRAL SYSTEM in India. Write its benefits and challenges and explain how it contributes to the country's health system. (8)
2. Critically analyse the key features, objectives and strategies of NHP of India. Discuss the policy's strength and weaknesses and evaluate its potential impact on improving health outcomes and reducing health inequalities in India. (16)

SECTION - B

3. Describe about NABH Healthcare Organisation of India. Describe about standards and guidelines followed. How is healthcare associated with Cognitive, emotional and social processes Discuss how these principles apply to
  - a) Health perception and illness representation
  - b) Coping mechanism and stress management.(6+4+3+3)

4. Explain the PSYCHOLOGICAL PRINCIPLES underlying patient behaviour, including infections monitors and control. (16)

SECTION - C

5. Analyse how the principles underlie financial reporting and decision making in business organisation. Provide examples to illustrate the application of principle of accounting in financial statement preparation and analysis. (16)
6. a) Enlighten the techniques of HAND HYGIENE in correct order. (4)
- b) What are key actions in INFECTION prevention and control? (4)
- c) What are the sequences of activities you perform to maintain PERSONAL GROOMING HYGIENE AND SANITATION. What are the types of grooming? (4+4)

SECTION - D

7. a) Difference between external and internal audit. What do you mean by TAT? (6)
- b) Explain about hospital management system. What is primary objective of implementing a hospital management system? (10)
8. a) What are the types of waste in biomedical wastes. How biomedical waste management is done. What happens when poor disposal of biomedical waste management is done? (2+3+3)
- b) Elaborate about fire safety and security. How to use fire extinguisher? (5+3)

Section C

5. Write about the contribution of micro-nutrients supplements. Explain by giving suitable examples. '
6. Write the benefits, mechanism and application of antioxidants and multivitamin supplements.

Section D

7. What do you mean by dehydration? Write its causes, symptoms and its effects on cardiovascular system and muscle metabolism.
8. Explain nutrient periodization, meal timing and hydration among athletes. Also give the gender differences in carbohydrates, protein and fats refueling strategies.

Hindi version

नोट: प्रत्येक अनुभाग से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल मिलाकर पांच प्रश्नों का प्रयास करें। पांचवें प्रश्न को किसी भी अनुभाग से हल किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 16 अंक का है।

खंड ए

1. कार्बोहाइड्रेट क्या हैं? इसके प्रकार, स्रोत और एक एथलीट द्वारा सेवन की आवश्यकता के बारे में बताएं।
2. खेल पोषण से आप क्या समझते हैं? उन्हें शरीर में स्थूल-पोषण और सूक्ष्म-पोषक तत्वों का संतुलन बनाए रखने की आवश्यकता क्यों है?

खंड बी

3. ऊर्जा व्यय के प्रति व्यायाम और गैर-व्यायाम गतिविधि थर्मोजेनेसिस (NEAT) की व्याख्या करें।
4. भोजन के तापीय प्रभाव को समझाइये। ऊर्जा व्यय को प्रभावित करने वाले कारकों पर भी एक टिप्पणी दें।

खंड सी

5. सूक्ष्म पोषक तत्वों की खुराक के योगदान के बारे में लिखें। उपयुक्त उदाहरण देकर समझाइये।
6. एंटीऑक्सीडेंट और मल्टीविटामिन सप्लीमेंट के लाभ, तंत्र और अनुप्रयोग लिखें।

खंड डी

7. निर्जलीकरण से आप क्या समझते हैं? इसके कारण, लक्षण और हृदय प्रणाली और मांसपेशियों के चयापचय पर इसके प्रभाव लिखें।
8. एथलीटों के बीच पोषक तत्वों की अवधि, भोजन का समय और जलयोजन की व्याख्या करें। कार्बोहाइड्रेट, प्रोटीन और वसा ईंधन भरणे की रणनीतियों में लिंग अंतर भी बताएं।

Punjabi Version

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 16 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1. ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ ਕੀ ਹਨ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਅਥਲੀਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
2. ਤੁਸੀਂ ਖੇਡ ਪੋਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਮੈਕਰੋ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੂਖਮ-ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3. ਊਰਜਾ ਖਰਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਸਰਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਥਰਮੋਜਨੇਸਿਸ (NEAT) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਭੋਜਨ ਦੇ ਥਰਮਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਊਰਜਾ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦਿਓ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

5. ਸੂਖਮ ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਪੂਰਕਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। ਢੁਕਵੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਓ।
6. ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟਸ ਅਤੇ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨ ਪੂਰਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ, ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

7. ਡੀਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਕਾਰਡੀਓਵੈਸਕੁਲਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੋ।
8. ਐਥਲੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਭੋਜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ, ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਭਰਨ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅੰਤਰ ਵੀ ਦਿਓ।

Exam Code: 111405

Paper Code: 5234

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester- V)

EXTENSION EDUCATION AND AV AIDS

COURSE CODE: BVNM -5286

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any Section. Each question carries 12 marks.

SECTION A

Q1. Discuss the concept, functions and problems in communication in relevance with extension education?

Q2. Discuss the communication model with the help of diagram?

SECTION B

Q3. What points should be kept in mind while selecting the communication channels? Also explain how failure of the message and noise in the channel can be avoided?

Q4. Write short notes on:

- a. Role of feedback in extension education
- b. Teaching tools with reference to extension education

SECTION C

Q5. For teaching extension education in rural area, which three audio visual aids can be used? Justify your answer with example?

Q6. How to select Audio-visual aids for teaching in mass group?

SECTION D

Q7. Define programme planning. Explain fundamental principles of Power Point as applied to extension education.

Q8. Explain how to develop a plan of work with the help of diagram?

Exam Code: 111405

Paper Code: 5234

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester- V)

EXTENSION EDUCATION AND AV AIDS

COURSE CODE: BVNM -5286

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

नोट: प्रत्येक अनुभाग से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल मिलाकर पाँच प्रश्नों का प्रयास करें। पाँचवें प्रश्न को किसी भी अनुभाग से हल किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 12 अंक का है।

SECTION A

Q1. विस्तार शिक्षा की प्रासंगिकता में संचार की अवधारणा, कार्यो और समस्याओं पर चर्चा करें?

Q2. चित्र की सहायता से संचार मॉडल पर चर्चा करें?

SECTION B

Q3. संचार माध्यमों का चयन करते समय किन बातों का ध्यान रखना चाहिए? यह भी बताएं कि संदेश की विफलता और चैनल में शोर से कैसे बचा जा सकता है?

Q4. इस पर संक्षिप्त नोट्स लिखें:

- विस्तार शिक्षा में फीडबैक की भूमिका
- विस्तार शिक्षा के संदर्भ में शिक्षण उपकरण

SECTION C

Q5. ग्रामीण क्षेत्रों में विस्तार शिक्षा पढ़ाने के लिए किन तीन दृश्य-श्रव्य साधनों का उपयोग किया जा सकता है? उदाहरण सहित अपने उत्तर की पुष्टि करें?

Q6. सामूहिक समूह में शिक्षण के लिए दृश्य-श्रव्य सामग्री का चयन कैसे करें?

SECTION D

Q7. कार्यक्रम नियोजन को परिभाषित करें। विस्तार शिक्षा पर लागू होने वाले पावर प्वाइंट के मूलभूत सिद्धांतों की व्याख्या करें।

Q8. आरेख की सहायता से बताएं कि कार्य योजना कैसे विकसित करें?

Exam Code: 111405

Paper Code: 5234

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester- V)

EXTENSION EDUCATION AND AV AIDS

COURSE CODE: BVNM -5286

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।
ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 12 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

SECTION A

Q1. ਵਿਸਤਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਕਲਪ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?

Q2. ਡਾਇਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਮਾਡਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?

SECTION B

Q3. ਸੰਚਾਰ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਚੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰੌਲੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Q4. ਇਸ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

a. ਵਿਸਤਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫੀਡਬੈਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

b. ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਸਾਧਨ

SECTION C

Q5. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਆਡੀਓ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਓ?

Q6. ਜਨਤਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਆਡੀਓ-ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ?

SECTION D

Q7. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

Q8. ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕਿਵੇਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ?

Exam Code: 111405
(20)

Paper Code: 5235

**Programme: Bachelor of Vocation (Nutrition,
Exercise & Health) Semester-V**

Course Title: Food Service Management

Course Code: BVNM-5287 ✓

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 60

Instructions: Students are required to attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 12 marks.

Section —A

1. What do you mean by Food Service management and Catering Industry'?
2. Discuss the role of Dietitian in Kitchen?

Section -B

3. Explain the principles and functions of Catering Management
4. Explain the terms:
  - Recruitment Selection
  - Employee Benefits
  - Personnel Appraisal

Section -C

5. Explain the concept of budget system and Labour Laws
6. What do you mean by space organization and layout of service areas.

Section -D

7. Describe the time and energy management in catering Industry.
8. Write a short note on:
  - Store room Management
  - Record Keeping

Hindi version

निर्देश : चार खंडों में 8 प्रश्न हैं, छात्रों को प्रत्येक खंड से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल मिलाकर पांच प्रश्नों का प्रयास करना होगा। पांचवें प्रश्न को किसी भी अनुभाग से हल किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 12 अंक का है।

खंड एक

1. खाद्य सेवा प्रबंधन और खानपान उद्योग से आप क्या समझते हैं?
2. रसोईघर में आहार विशेषज्ञ की भूमिका पर चर्चा करें?

खंड बी

3. कैटरिंग प्रबंधन के सिद्धांतों और कार्यों की व्याख्या करें।
4. शर्तें स्पष्ट करें:
  - भर्ती चयन
  - कर्मचारी लाभ
  - कार्मिक मूल्यांकन

खंड सी

5. बजट प्रणाली और श्रम कानूनों की अवधारणा को समझाइये।
6. अंतरिक्ष संगठन और सेवा क्षेत्रों के लेआउट से आप क्या समझते हैं?

खंड डी

7. खानपान उद्योग में समय और ऊर्जा प्रबंधन का वर्णन करें।
8. इस पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखें:
  - स्टोर रूम प्रबंधन
  - रिकॉर्ड रखना

Punjabi version

ਹਿਦਾਇਤਾਂ: ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 12 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1. ਭੋਜਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਕੈਟਰਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
2. ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3. ਕੈਟਰਿੰਗ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:
  - ਭਰਤੀ ਦੀ ਚੋਣ
  - ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਾਭ
  - ਪਰਸੋਨਲ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੀ

5. ਬਜਟ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਸਪੇਸ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਖਾਕੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ ਡੀ

7. ਕੈਟਰਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ
8. ਇਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
  - ਸਟੋਰ ਰੂਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
  - ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਣਾ

Exam Code: 111405

Paper Code: 5236

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester- V)

Diet Therapy and Applied Nutrition

COURSE CODE: BVNM -5288 ✓

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any Section. Each question carries 12 marks.

SECTION A

Q1. What do you understand by nutrient drug interaction? Enumerate any three effects of drugs on food intake. (12)

Q2. (a) What are the various modes of feeding a patient suffering from surgical conditions?

(b) What do you understand by therapeutic diets? Discuss the various types of adaptations. (6+6=12)

SECTION B

Q3. What specific dietary measures would you recommend to a patient suffering from Nephrotic Syndrome? (12)

Q4. (a) What do you understand by Jaundice? Plan a diet for jaundice.

(b) Discuss the dietary consideration in the management of Cholecystitis. (6+6=12)

SECTION C

Q5. (a) Discuss in detail the management of Gout.

(b) What do you understand by the adverse food reactions? Explain.

(6+6=12)

Q6. (a) List the various types of lipids in blood and also explain the role of apoproteins in CHD.

(b) Discuss the dietary guidelines for carbohydrates during atherosclerosis. (6+6=12)

SECTION D

Q7. Enumerate any five nutritional problems and clinical manifestations associated with cancer. (12)

Q8. (a) What is obesity? Enumerate the various etiological factors.

(b) Briefly discuss the dietary guidelines for an obese individual.

(6+6=12)

Exam Code: 111405

Paper Code: 5236

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester - V)

Diet Therapy and Applied Nutrition

COURSE CODE: BVNM -5288

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

नोट: प्रत्येक अनुभाग से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल मिलाकर पाँच प्रश्नों का प्रयास करें। पांचवें प्रश्न को किसी भी अनुभाग से हल किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न 12 अंक का है।

SECTION A

Q1. पोषक औषधि अंतःक्रिया से आप क्या समझते हैं? भोजन सेवन पर दवाओं के किन्हीं तीन प्रभावों का वर्णन करें। (12)

Q2. (ए) सर्जिकल स्थितियों से पीड़ित रोगी को खिलाने के विभिन्न तरीके क्या हैं?
(बी) चिकित्सीय आहार से आप क्या समझते हैं? विभिन्न प्रकार के अनुकूलन पर चर्चा करें। (6+6=12)

SECTION B

Q3. नेफ्रोटिक सिंड्रोम से पीड़ित रोगी को आप कौन से विशिष्ट आहार संबंधी उपाय सुझाएंगे? (12)

Q4. (ए) पीलिया से आप क्या समझते हैं? पीलिया के लिए आहार की योजना बनाएं।
(बी) कोलेसीस्टाइटिस के प्रबंधन में आहार संबंधी विचार पर चर्चा करें। (6+6=12)

SECTION C

Q5. (ए) गठिया के प्रबंधन पर विस्तार से चर्चा करें।
(बी) प्रति कूल भोजन प्रतिक्रियाओं से आप क्या समझते हैं? व्याख्या करना। (6+6=12)

Q6. (ए) रक्त में विभिन्न प्रकार के लिपिड की सूची बनाएं और सीएचडी में एपोप्रोटीन की भूमिका भी समझाएं।
(बी) एथेरोस्क्लेरेसिस के दौरान कार्बोहाइड्रेट के लिए आहार संबंधी दिशानिर्देशों पर चर्चा करें। (6+6=12)

SECTION D

Q7. कैंसर से जुड़ी किन्हीं पाँच पोषण संबंधी समस्याओं और नैदानिक अभिव्यक्तियों की गणना करें। (12)

Q8. (ए) मोटापा क्या है? विभिन्न एटियोलॉजिक लकारकों की गणना करें।

(ਬੀ) ਸੋਟੇ ਕ੍ਰਿਕਟਿ ਕੇ ਲਿਏ ਆਹਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਫਿਸ਼ਾਨਿਰਿੰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਸੇਂ ਚਰਚ ਕਰੋ।

(6+6=12)

Exam Code: 111405

Paper Code: 5236

Bachelor of Vocation (Nutrition, Exercise and Health) (Semester - V)

Diet Therapy and Applied Nutrition

COURSE CODE: BVNM -5288

Time: 3Hrs.

Max Marks: 60

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।
ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ 12 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

SECTION A

Q1. ਤੁਸੀਂ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਭੋਜਨ ਦੇ ਸੇਵਨ 'ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ। (12)

Q2. (ੳ) ਸਰਜੀਕਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਕੀ ਹਨ?

(ਅ) ਤੁਸੀਂ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਖੁਰਾਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (6+6=12)

SECTION B

Q3. ਨੈਫਰੋਟਿਕ ਸਿੰਡਰੋਮ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਖਾਸ ਖੁਰਾਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੋਗੇ? (12)

Q4. (ੳ) ਤੁਸੀਂ ਪੀਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਪੀਲੀਆ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਓ।

(ਅ) Cholecystitis ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (6+6=12)

SECTION C

Q5. (ੳ) ਗਾਊਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(ਅ) ਤੁਸੀਂ ਖਾਣੇ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਸਮਝਾਓ। (6+6=12)

Q6. (ੳ) ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲਿਪਿਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਅਤੇ CHD ਵਿੱਚ ਐਪੋਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ਅ) ਐਥੀਰੋਸਕਲੇਰੋਸਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਰਡੋਹਾਈਡਰੇਟ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (6+6=12)

SECTION D

Q7. ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜ ਪੇਸ਼ਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ। (12)

Q8. (ੳ) ਮੋਟਾਪਾ ਕੀ ਹੈ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਈਟੀਓਲੋਜੀਕਲ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ।

(ਅ) ਮੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਖੁਰਾਕ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। (6+6=12)